

नेपालको निमित्त समुद्रको बाटो भारतमा पैठारी गरएका माल भारत भै नेपाल ल्याउने कार्य—प्रणाली

२१ जुलाई, १९५० मा हस्ताक्षर गरिएको नेपाल भारतीय वाणिज्य सन्धको दासो धारामा शंकेत गरएका बन्दोबस्तहरू तल लेखिएबमोजिम हुनेछन्ः—

१. नेपालमा निकाशी गर्नेको निमित्त माल सामानहरू भारतमा पैठारी गर्दा पैठारी गर्ने या निजका वारेसले पैठारी भएको भारतीय बन्दरगाहमा तल लेखिएबमोजिम गर्नुपर्दछः—

(क) भारतीय कष्टम हाउसमा सम्बन्धित एण्टर बीलमा निम्न कुराको कबुलियत गर्नुपर्छः—

“यसमा लेखिएका मालसामानहरू नेपाल निकाशी गरिने हुन् र बीच-बाट अरु कुनै देशमा लगिनेछैनन् भनी म (हामीहरू) कबुल गर्छु। (गर्छौं)”

(ख) उक्त कष्टम हाउसमा रीतपूर्वक एण्टर बील जाँची महसूल कायम भइसकेपछि मालमा लगाइएको भारतीय भन्सार महसूल तिर्नुपर्छ।

(ग) यसरी महसूल तिरिसकेपछि कष्टम हाउसबाट मालसामान हटाउनुभन्दा अगाडि नै मालका विवरण अर्थात् चिह्न, नम्बर, अदतको तौल, मालको बयान र मोल इत्यादि र यी मालहरू भारतबाट नेपालभित्र लगिने भारतीय सीमाना चौकी (रक्सौल, जोगवनी, नेपालगञ्ज, नौतनवा, जयनगर वा भारत र नेपाल सरकारको सम्मौतावमोजिम स्थापित हुने अरु कुनै चौकी) समेतको नाम खुलाई यसैसाथ दिएको नमुनावमोजिमको चार प्रति फाराम भर्नुपर्छ।

(घ) त्यसपछि कलकत्तामा भए नेपालका कन्सल जनरलद्वारा र बम्बईमा भए यसै कामका निमित्त नेपाल सरकारद्वारा मुकरर गरिने अफिसरद्वारा फारामका चारै प्रति प्रमाखित गराउनुपर्छ।

- (क) त्यसपछि, मङ्गल तिरेको कष्टम हाउसको रसीदसहितको एगिट्र वीलका साथै फारामका चारै प्रति कष्टम हाउसमा पेश गर्नुपर्छ ।
२. त्यसपछि, कष्टम हाउसले भारतीय कष्टमको सील लगाई, सकल फाराम रीतपूर्वक भरी तथा दर्ता गरी सो फारामको साथ माल पैठारी गर्ने वा निजका वारेसलाई डेलिभरी दिनेछ ।
३. भारतीय कष्टम हाउसले फाराममा उल्लेखित सीमाना चौकीको जिम्मा लिई बसेका भारतीय लायण्ड कष्टम र सेन्ट्रल एक्साईज इन्स्पेक्टरलाई फारामको दोस्रो र तेस्रो प्रति एकैमाथ पठाइदिनेछ ।
४. चौथा प्रति भारतीय कष्टम हाउसमा राखिनेछ ।
५. सीमाना चौकीमा माल पुगेपछि पैठारी गर्ने (नेपाल निकासी गर्ने) या निजका वारेसले सकल फारामसहित मालहरू लायण्ड कष्टम र सेन्ट्रल एक्साईज इन्स्पेक्टरछेउ पेश गर्नुपर्छ ।
६. उपरोक्त लायण्ड कष्टम र सेन्ट्रल एक्साईज इन्स्पेक्टरले:—
- (क) भारतीय कष्टम हाउसले पठाएको फारामको दोस्रो र तेस्रो प्रतिसँग सकल फाराम भिडान्नेछन् ।
- (ख) अदतको सील जाँच्नेछन् र फारामको विवरणबमोजिमको अदत हो होइन, हेर्नेछन् ।
- (ग) सकल फारामपैग दोस्रो र तेस्रो प्रति फारामहरू भिडेमा, सील साबुद भएमा र अदतहरू पनि चित्त बुझने गरी भिडेमा सो अदतहरू नेपाल राज्यभित्र लैजाने इजाजत दिनेछन् र फारामको तीनै प्रतिमा सोही बेहोरा जनाइदिनेछन् ।
- (नोट:—सील साबुद नभएमा फारामको विवरणबाट र मरुत बरे अदत खोली भालै पनि जाँची चित्त बुझने गरी अदत माल यकिन गरी फेरि अदतमा आफ्नो सील लगाइदिन तयार हुनेछ ।

(ब) तेलो प्रति आफूसँगै राख्नेछन् र पैठारी गर्ने (नेपाल निकाशी गर्ने) या निजका बारेसलाई नेपाल भन्सार अड्डाको हाकिमकहाँ पेश गर्ने रीतपूर्वक भरी सकल फारामसहित माल दिनेछन् औ दोस्रो प्रति फाराम यस कामको निमित्त मुकरर भएका नेपाली प्रतिनिधिमार्फत उक्त भन्सारका हाकिमछेउ पठाइदिनेछन्।

७. उपरोक्त भन्सार अड्डाका हाकिमले:—

(क) नेपाल सरकारको निर्देश ऐन सवालबमोजिम गर्नेछन्।

(ख) भारतीय कष्टम्सको सील साबुद रही नेपाल सरहदभित्र माल आइ-पुगेको हो, फारामको बेहोरासँग अदत भिड्छ र नेपालभित्र लान सो माल भन्सारको जिम्माबाट रीतपूर्वक छुट्यो भनी फारामको प्रत्येक प्रतिमा जनाइदिनेछन्।

(ग) फारामको दोस्रो प्रति आफूसँग राख्नेछन्।

(घ) घकल फाराम अर्थ—सेक्रेटरी, नेपाल सरकार, काठमाडौँकहाँ पठाउनेछन्।

८. कमसेकम महिना दिनको अवधि नाघेपछि नेपाल सरकारका अर्थ—सेक्रेटरीले सीमानाका नेपाली भन्सारका हाकिमहरूले पठाइराखेको सकल फारामहरूमा दस्तखत गरी चलानीसहित काठमाडौँमा रहेको भारतीय राजदूतावासमा पठाउनेछन्।

९. पैठारी भएको कुनै मालको सकल फाराम, यसरी दस्तखत भई, पैठारी भएको भारतीय सम्बन्धित बन्दरगाहमा दर्ता भएका मितिले १ महिना नाघ्नु अघि भारतीय राजदूतावासमा पुग्नुपर्छ। तर कुनै कलममा माल पैठारी गर्ने (नेपाल निकाशी गर्ने) को वश—बाहिरको कारण परिवन्ध परी ढिला हुन गएको भन्ने कलेक्टर अफ कष्टम्सको चित्त बुझ्ने गरी प्रमाणित गरेमा सम्बन्धित पैठारी हुने ठाउँका कलेक्टर अफ कष्टम्सले आफ्नो तजनीजले सो म्याद बढाउन पनि सक्दछन्।

१०. काठमाडौँमा रहेका भारतीय राजदूतावासले यस्ता सकल फारामहरू महिना महिनाको पटक गरी चलानीसहित सम्बन्धित बन्दरगाहका कलेक्टर अफ कष्टम्सछेउ पठाउनेछ।

११. सम्बन्धित कलेक्टर अफ कष्टम्सले भारतीय राजदूतावासबाट यसरी पठाइएका सकल फारामहरू कष्टम्स हाउसमा राखिएका चौथा प्रतिसँग भिडाई, दुरुस्त भएमा र मालसामानहरू साबुदै नेपाल पुगेको देखिएमा, काठमाडौँ स्थित भारतीय राजदूतावासबाट फारामहरू प्राप्त भएको १ महिनाभित्रमा फाराममा लेखिएवमोजिमका माल सामानहरूको तिरिसकेको पैठारी मन्सारमसुहल बराबरको अंक इम्पेरियल व्याँक अफ इण्डियामा नेपाल कष्टम्स खातामा जम्मा गरी दिन सम्बन्धित एकाउण्टेण्ट जनरलसँग जो चाहिने बन्दोबस्त मिलाउनेछन्।

क्रम पिति १६ ..

भारत भन्सारको लाहाछाप लगाई भारतको बाटा नेपालमा लेजान भारतमा पैठारा भएका मालको फाराम

सकल

देशो प्रति

तेस्रो प्रति

चौथो प्रति

[प्रवेश गरेको बन्दरगाह]

... .. बाटा

द्वारा

रक्सौल । जोगवनी । जयनगर नौतनवा

[व्यापारीको नाम]

नेपालगंजको x सिमाना चौकीको बाटो

अदतका भ- एका चिन्ह (नम्बरहरु)	अदतका संख्या र विवरण	मालको बयान	खुद तौल या परिमा-	मूल्य महसूलको दर	जंमा महसूल	एन्टी बिल को नंबर र पिति	अदतको तौल	छ भनेरेल्वेरसि दको नम्बर र पिति	कैफियत
१	२	३	४	५	६	७	८	१०	११

रु आ. पा.

रु. आ. पा.

हं. क्या. पौ.

x नेपालमा निकाशी गरिने सम्बन्धित सीमाना चौकीको नाम मात्र राख्ने

* तौल या परिमाणको आधारमा महसूल कसेको भए ।

÷ अक र अक्षरेपी दुवैमा लेखनुपर्ने।

x सहस्रमा मात्र।

१. बाथि लेखिएका विवरण ठीक साँचा हुन् र यी माल नेपालको . . . (ठाउँ) मा निकासी गरिने हुन् र विचैबाट अरु कुनै देशमा लगिनेबैनु भनी ८ (हामी) कबूल गर्छु, (मछौं) ।

स्थान
मिति
पैठारी गर्ने या निजका वागीसको सहि

२. उपरोक्त मालहरू नेपालमा निकासी गर्ने इजाजत दिइन्छ ।

स्थान
मिति
नेपाल सरकारले मुकरर गरेको आफिसरको दर्जा र सहि

३. उपरोक्त अदतहरूमैने जाचवुझ र मेरो रेखदेखमा भन्सारको सील लगाइएको हो भनी प्रमाणित गर्दछु ।

जाँचकीको सहि

.. .. कष्टम हाइस

स्थान

मिति

कष्टमसका असिष्टेण्ट कलेक्टरको सहि
मिति

४. उपरोक्त अदत मैने रीतपूर्वक जाचवुझ गरे र सो माल सीमानाको भन्सार चौकीपार भयो भनी प्रमाणित गर्दछु ।
स्थान
मिति
को सीमाना भन्सार चौकीमा रहेका भारतीय आफिसर इन्चाजको दर्जा र सहि

५. उपरोक्त अर्द्धा फाराममा लेखिएको बेहोरासँग अर्द्ध भिन्न र भारतीय कष्टमसको सील पनि साबुद छ र नेपाल-
भिन्न बान यस नेपाल भन्सार अर्द्धाको जिम्माबाट रीतपूर्वक छुट्यो भनी प्रमाणित गर्दछु ।

स्थान नेपाल सीमानाको भन्सारका हाकिमको दर्जा र सहि
मिति

१. स्थान हस्ताक्षर
मिति नेपाल सरकारले मुकुर गरेको प्रमाणात्मक हस्ताक्षर गर्ने अफिसरको दर्जा

आदेश

फाराममा लेखिएबमोजिमको मातमा लगाइएको भन्सार महसूल बराबरको रु अक्षरेऽपि इम्पेरियल बैंक
अफ इण्डियामा नेपाल कष्टमसको खातामा जम्मा गरिदिए ।

.. कष्टम हाउस

मिति

कलेक्टर अफ कष्टमसको सहि

नोट:- बन्दरगाहमा रहेका कलेक्टर अफ कष्टमसले फारामको दोस्रो र तेस्रो प्राति नक्कलहरू रक्ष्मैल, जागवनी, जयनगर,
नौतलुवा वा नेपालगञ्जका सीमाना चौकीमा रहेका लाण्ड कष्टम एण्ड सेन्ट्रल एक्साइज इन्स्पेक्टरहरू र जिष्टरी
गरी पठाउनेछन् । माथिको दफा १ रोजिम नेपाल सरकारबाट मुकुर भएका अधिकारीले दस्तखत गरिसकेपछि
काठमाडौँ स्थित भारतीय राजदूतावासले सकल फाराम को कलेक्टर अफ कष्टमसको फिर्ता पठाउनेछ ।
(जसको ठेगाना पैठारी भएको बन्दरगाहमा माथिको ३ नं.को प्रमाण पत्रमा सहि गर्ने जसकोचे हेर्नेछन् ।